

ACTA ERASMIANA VI

*Ze studiów nad prawem,
administracją i ekonomią*

Redaktorzy

Mirosław Sadowski
Aleksandra Spychalska
Katarzyna Sadowa

Wrocław 2014

Ze studiów nad prawem,
administracją i ekonomią

Acta Erasmiana VI

Katedra Doktryn Politycznych i Prawnych
Pracownia Badań Praw Orientalnych
Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii
Uniwersytetu Wrocławskiego

Ze studiów nad prawem, administracją i ekonomią

Redaktor naczelny

Mirosław Sadowski

I Zastępca Redaktora Naczelnego

Aleksandra Spychalska

II Zastępca Redaktora Naczelnego i Sekretarz Redakcji

Katarzyna Sadowa

Wrocław 2014

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego

Acta Erasiana

Tom 6: *Ze studiów nad prawem, administracją i ekonomią*

Rada Naukowa:

dr hab. prof. nadzw. UW̄r Mirosław Sadowski – Przewodniczący

dr hab. Arkadiusz Bereza UMCS

dr hab. prof. nadzw. UŁ Maciej Chmieliński

dr hab. prof. nadzw. UW̄r Tomasz Kalisz

dr hab. Małgorzata Łuszczzyńska UMCS

dr hab. Artur Łuszczzyński UR

dr hab. prof. nadzw. UG Anna Machnikowska

prof. dr hab. UW̄r Jarosław Rominkiewicz

dr hab. prof. nadzw. UŁ Tomasz Tulejski

Zespół Stałych Recenzentów:

dr hab. Artur Ławniczak UW̄r

dr hab. Łukasz Machaj UW̄r

dr Radosław Antonów UW̄r

dr Paweł Sydor SAN Łódź

Kolegium Redakcyjne:

Agnieszka Kuriata

Barbara Jelonek

Andrzej Bryl

Magdalena Debita

Adam Kupczyk

Jakub Łakomy

Urszula Muszalska

Łukasz Piątkowski

Katarzyna Piątkowska

Małgorzata Samojedny

Joanna Siekiera

Patryk Stalski

Korekta:

Anastazja Dąbrowska

DTP i layout:

Aleksandra Dudzińska

© Copyright by Katedra Doktryn Politycznych i Prawnych WPAiE UW̄r, Pracownia Badań
Praw Orientalnych WPAiE UW̄r, Studenckie Międzywydziałowe Koło Kultur Bliskiego i Da-
lekiego Wschodu, Koło Naukowe Doktryn Politycznych i Prawnych WPAiE UW̄r & Authors

ISBN 978-83-933222-7-5

Spis treści

Wstęp 7

I. Państwo, ekonomia i kultury prawne

BARBARA ANNA JELONEK, Idea umowy społecznej 11

URSZULA MUSZALSKA, Początki państwowości Japonii 47

PATRYK GUTIERREZ, Gubernator Portorykański oraz model władzy wykonawczej w Portoryko 67

MARCIN KUSAJ, Narodziny amerykańskiego realizmu – Common Law Olivera Wendella Holmesa 81

ŁUKASZ SZYMAŃSKI, Powstanie i rozwój ruchu ludowego w Galicji na przełomie XIX i XX wieku 97

MAŁGORZATA KREPA, Poglądy Hjalmara Schachta na gospodarkę niemiecką w latach 1923–1939 109

MARCIN ZAWALSKI, Fryderyka Bastiata koncepcja harmonijnej gospodarki 133

ADAM KUPCZYK, Z badań nad polityką państwa polskiego wobec mniejszości narodowych i etnicznych po odzyskaniu niepodległości 11 XI 1918 roku 159

MAŁGORZATA SAMOJEDNY, Klasyczny model państwa muzułmańskiego 175

II. Prawa człowieka

KATARZYNA SADOWA, Porównanie pozycji muzułmanek na tle pozycji innych kobiet objętych ochroną wybranych międzynarodowych systemów praw człowieka 197

JERZY GUŻ , Muzułmanie i neofici muzułmańscy – zagrożenie dla Europy Zachodniej czy szansa na pokojowe współzycie? Wprowadzenie do zagadnienia	235
DOMINIKA CENDROWICZ , Sytuacja prawna jednostki we współczesnym demokratycznym państwie prawa a proces prywatyzacji zadań publicznych	267
PATRYK STALSKI , Granice obrony koniecznej	279
ALEKSANDRA SPYCHALSKA , Elementy zbrodni ludobójstwa	299
MARLENA ŚLIWA , Społeczne i psychologiczne aspekty totalitaryzmu	327

III. Prawo a problemy współczesnego świata

MAGDALENA FRANCKA , Możliwość kontroli konstytucyjności prawa unijnego w świetle uregulowań polskiej ustawy zasadniczej z 1997 r.	357
ILONA MAJ , Unikanie opodatkowania w korporacjach międzynarodowych	385
ADAM TKACZYŃSKI , Rejestry notarialne w Polsce – teraźniejszość i przyszłość	397
MAGDALENA DEBITA , Decyzja administracyjna i jej weryfikacja w postępowaniach regulowanych w przepisach szczególnych	419
KATARZYNA PIĄTKOWSKA , Abuses of dominant position in the Commission's Guidance and the case-law of the Court of Justice and the General Court	445

Wstęp

Prezentujemy Państwu kolejny tom serii wydawniczej *Acta Erasmiانا* zatytułowany *Z badań nad prawem, administracją i ekonomią*. Tom ma na celu przedstawienie osiągnięć młodych adeptów nauki związanych z wrocławskim ośrodkiem akademickim, przedstawiciele różnych dyscyplin naukowych. Publikacja zawiera dwadzieścia jeden artykułów podzielonych na trzy bloki tematyczne.

Blok pierwszy poświęcony jest badaniom nad problematyką państwa, ekonomii i kultur prawnych. Praca otwierająca zbiór, której autorką jest Barbara Jelonek, dotyczy zagadnień związanych z ideą umowy społecznej. Kolejny artykuł, napisany przez Urszulę Muszalską, przedstawia zagadnienie początków państwowości Japonii. Tekst Patryka Gutierrezza poddaje analizie portorykański model władzy wykonawczej. Zagadnienia związane z historią doktryn politycznych i prawnych poruszają Marcin Kusaj (*Narodziny amerykańskiego realizmu – Common Law Olivera Wendella Holmesa*), Łukasz Szymański (*Powstanie i rozwój ruchu ludowego w Galicji na przełomie XIX i XX wieku*), Małgorzata Krepa (*Poglądy Hjalmara Schachta na gospodarkę niemiecką w latach 1923–1939*) oraz Marcin Zawalski (*Fryderyka Bastiata koncepcja harmonijnej gospodarki*). Adam Kupczyk analizuje zaś politykę państwa polskiego wobec mniejszości narodowych i etnicznych po 1918 r. Część pierwszą zamyka tekst Małgorzaty Samojedny poświęcony analizie klasycznego modelu państwa muzułmańskiego.

Blok drugi zawiera prace poświęcone tematyce praw człowieka i ich zagrożeniom. Tą część tomu otwiera esej Katarzyny Sadowej, dotyczący porównania pozycji muzułmanek na tle pozycji innych kobiet objętych ochroną wybranych międzynarodowych systemów praw człowieka. Jerzy

Guź omawia z kolei problematykę koegzystencji muzułmanów żyjących w państwach europejskich z obywatelami tych krajów. Sytuację prawną jednostki we współczesnym demokratycznym państwie prawa analizuje Dominika Cendrowicz. Następnie Patryk Stalski przedstawia zagadnienie granic obrony koniecznej. Blok zamykają teksty Aleksandry Spychalskiej dotyczące elementów zbrodni ludobójstwa oraz Marleny Śliwa, która analizuje społeczne i psychologiczne aspekty totalitaryzmu.

Część trzecia tomu poświęcona jest szeroko rozumianym problemom współczesnego świata. Magdalena Francka bada możliwość kontroli konstytucyjności prawa unijnego w świetle uregulowań polskiej ustawy zasadniczej z 1997 r. Kwestię unikania opodatkowania w korporacjach międzynarodowych przedstawia Ilona Maj. Tematykę rejestrów notarialnych w Polsce przybliży Adam Tkaczyński, zaś Magdalena Debita kwestię weryfikacji decyzji administracyjnych w ustawach szczególnych. Cały tom zamyka artykuł Katarzyny Piątkowskiej – *Abuses of dominant position in the Commission's Guidance and the case-law of the Court of Justice and the General Court*.

Zarówno Redakcja jak i Autorzy wyrażają nadzieję, że prezentowana publikacja zyska uznanie Czytelników.

Katarzyna Sadowa
Aleksandra Spychalska
Mirosław Sadowski.

ISBN 978-83-933222-7-5